

**TECHNICKÉ SLUŽBY OCHRANY
OVZDUŠÍ OSTRAVA spol. s r.o.**

člen skupiny TESO

ODDĚLENÍ CERTIFIKACE EMISÍ SKLENÍKOVÝCH PLYNŮ

ověřovací a validační orgán č. 3191 akreditovaný ČIA podle normy ČSN EN ISO/IEC 17029:2020

Nestrannost a nezávislost

Platnost dokumentu od: 1.12.2023

Zpracoval: Ing. Kateřina Krestová, Ph.D.

Nestrannost a nezávislost

Oddělení certifikace emisí skleníkových plynů (OCESP) chápe důležitost nestrannosti při provádění validačních/ověřovacích činností a řídí střed zájmů a zajišťuje objektivitu, tím že:

- Ověřovatel musí být nezávislý na provozovateli a při provádění svých ověřovacích činností nestranný.

Za tímto účelem nesmí být ověřovatel ani žádná součást stejného právního subjektu provozovatelem, vlastníkem provozovatele ani jejich vlastněným subjektem. Ověřovatel dále nesmí mít s provozovatelem vztahy, které by mohly jeho nezávislost a nestrannost ovlivnit. Ověřovatel je rovněž nezávislý na orgánech, které obchodují s povolenkami na emise podle systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů zřízeného podle článku 19 směrnice 2003/87/ES.

- Nestrannost a objektivnost ověřovacího procesu OCESP je zajištěna na nezávislosti organizační i ekonomické.
- Ověřovatel nesmí provádět pro provozovatele ověřovací činnosti, které představují nepřijatelné riziko ohrožující jeho nestrannost nebo které jej uvádějí do střetu zájmů. Při ověřování výkazu provozovatele nesmí ověřovatel využívat zaměstnance ani smluvní subjekty, které jsou ve skutečném nebo potenciálním střetu zájmů. Ověřovatel dále zajistí, aby činnosti zaměstnanců nebo organizací neovlivňovaly důvěrnost, objektivitu, nezávislost a nestrannost ověřování.

Za tímto účelem sleduje ověřovatel rizika ohrožující nestrannost a přijímá náležitá opatření k odstranění těchto rizik.

OCESP má za to, že nepřijatelné riziko ohrožující nestrannost nebo riziko střetu zájmů vzniká v případě, pokud ověřovatel nebo některá součást stejného právního subjektu poskytuje danému provozovateli poradenské služby pro vývoj části procesu monitorování a vykazování, který je popsán v plánu pro monitorování schváleném příslušným orgánem včetně vývoje metodiky monitorování, vytvoření návrhu výkazu provozovatele a vytvoření plánu pro monitorování; pokud ověřovatel nebo některá součást stejného právního subjektu poskytuje technickou podporu pro vývoj či správu systému zavedenou pro monitorování a vykazování údajů o emisích, tunokilometrech nebo údajů relevantních pro přidělování bezplatných povolenek.

- OCESP má za to, že ověřovatel se ve vztahu k provozovateli dostal do střetu zájmů mimo jiné v některém z těchto případů:
 - a) pokud je vztah mezi ověřovatelem a provozovatelem založen na společném vlastnictví, společné správě, společném řízení nebo společných zaměstnancích, sdílených zdrojích, společných financích a společných smlouvách nebo marketingu;
 - b) pokud provozovatel využil poradenskou službu uvedenou výše (poradenské služby pro vývoj části procesu monitorování a vykazování, který je popsán v plánu pro monitorování schváleném příslušným orgánem včetně vývoje metodiky monitorování, vytvoření návrhu výkazu provozovatele a vytvoření plánu pro monitorování) od poradenského orgánu, orgánu technické podpory nebo jiné organizace, které jsou s ověřovatelem v určitém vztahu a ohrožují jeho nestrannost.

Nestrannost ověřovatele se považuje za ohroženou, pokud jsou vztahy mezi ním a poradenským orgánem, orgánem technické podpory nebo jinou organizací založeny na společném vlastnictví, společné správě, společném řízení nebo společných zaměstnancích, sdílených zdrojích, společných financích, společných smlouvách nebo marketingu a společných platbách prodejní provize nebo jiných finančních pobídek za doporučení nových klientů.

- Uzavření smlouvy mezi provozovatelem a ověřovatelem, nezávislé přezkoumání a vydání ověřovací zprávy nesmí ověřovatel zajišťovat externě.

Uzavírání smluv se subjekty na provedení ověřovacích činností však externí zajištění pro účely prvního pododstavce nepředstavuje, pokud ověřovatel při uzavírání smluv s těmito osobami splňuje příslušné požadavky na nestrannost a nezávislost.

- Při ověřování téhož provozovatele jako v předchozím roce posoudí ověřovatel riziko ohrožující nestrannost a přijme opatření ke snížení tohoto rizika.
- Pokud vedoucí auditor systému EU ETS provádí roční ověření pro dané zařízení po dobu pěti let po sobě, přeruší poskytování ověřovacích služeb témuž zařízení na tři po sobě jdoucí roky a ověřováním na tomto zařízení bude pověřen jiný VA. Maximální doba pěti let zahrnuje ověřování údajů o emisích nebo přidělených bezplatných povolenek v rámci systému EU ETS provedená pro dané zařízení počínaje od 1. ledna 2021.

Zabezpečení nestrannosti

Závazek nestrannosti

Vedení OCESP se zavazuje vykonávat ověřovací činnosti nestranně. Součástí signovaného prohlášení každého pracovníka podílejícího se na ověřování emisí skleníkových plynů musí být závazek k dodržování pravidel zamezujících střetu zájmů tak, jak jsou popsány v příručce kvality. Toto prohlášení je archivováno v SD 13. Součástí postupu přijetí zakázky je individuální přezkoumání nebezpečí vzniku střetu zájmů v každém konkrétním případě vztahu ověřovatel (resp. jednotliví členové ověřovacího týmu) – žadatel o ověřování.

Předcházení střetu zájmů

Pro účely předcházení střetu zájmů vedení OCESP stanovilo pro všechny pracovníky podílející se na ověřování emisí skleníkových plynů následující pravidla pro zajištění nestrannosti a nezávislosti:

Ověřovací orgán nesmí:

- a) používat pracovníky s aktuálním nebo potencionálním střetem zájmů
- b) nesmí ověřovat výroky o skleníkových plynech tam, kde poskytoval konzultační služby (kap. 5.3.9 PK)
- c) nesmí ověřovat výroky o skleníkových plynech tam, kde vztah s tím, kdo poskytl konzultační služby pro problematiku emisí skleníkových plynů, představuje nepřijatelné riziko pro nestrannost; (tento vztah může být založen na vlastnictví, řízení, managementu, pracovnících, sdílených zdrojích, financích, smlouvách, marketingu a platbách provize) (kap. 5.3.10 PK)
- d) nesmí ověřovat výroky o skleníkových plynech s využitím pracovníků, kteří byli angažováni těmi, kteří poskytli konzultační služby pro problematiku emisí skleníkových plynů
- e) přezkoumání a vydání oznámení o ověření nesmí zajistit externím dodavatelem
- f) osoba provádějící nezávislé přezkoumání a rozhodnutí nesmí provádět žádné ověřovací činnosti, které jsou předmětem jejího ověřování

- g) nesmí nabízet produkty nebo služby, které představují nepřijatelné riziko pro nestrannost (činnosti ověřovacího orgánu nejsou předmětem obchodu a nejsou nabízeny jako činnosti spojené s činnostmi organizace, která poskytuje konzultační služby pro problematiku skleníkových plynů); (kap. 5.3.11 PK)
- h) vedoucí auditor nesmí provádět validační/ověřovací činnost pro dané zařízení déle než 5 let po sobě jdoucích
- i) nesmí tvrdit nebo naznačovat, že ověření by mohlo být jednodušší, snazší, rychlejší nebo levnější, jestliže by byly použity určité konzultační služby

Ověřovací orgán přijímá opatření

- a) k nápravě, jestliže je informován (např. prostřednictvím stížnosti) o nevhodných vazbách s jakoukoli poradenskou organizací nebo jejími oznámeními, které uvádějí nebo naznačují, že by validace/ověřování mohly být jednodušší, snazší, rychlejší nebo méně nákladná/nákladné, kdyby byl využit validační/ověřovací orgánu.
Při jakémkoli náznaku neoprávněného vnučování (otevřeném či skrytém), které může ohrozit proces ověřování je tato skutečnost sdělena vedoucí OCESP, která záležitost vyřeší, popřípadě projedná s komisí pro kontrolu závazku nestrannosti; (v návaznosti na závažnosti vzniklé situace). (kap. 5.3.12 PK)
- b) aby zamezil jakémukoli ohrožení své nestrannosti vyplývající z jednání dalších osob, orgánů nebo organizací. To zahrnuje konání i těch orgánů, kterým byly validační/ověřovací činnosti zajištěny externě.

Všichni pracovníci ověřovacího orgánu i externí spolupracovníci ověřovacího orgánu, kteří by mohli mít vliv na ověřovací činnosti, jednají nestranně a nesmí dovolit, aby komerční, finanční nebo jiné tlaky zpochybňovaly její nestrannost. Závazek je součástí osobního prohlášení v SD 13. (kap. 5.3.13 PK)

- OCESP a jeho pracovníci nejsou ekonomicky zainteresováni na zjištěních ověřovacího orgánu nejsou v příbuzenských, přátelských nebo v důvěrných vztazích v rámci ověřování dané organizace; pracovníci jsou povinni sdělit ověřovacímu orgánu všechny jim známé skutečnosti, které by mohly způsobit, že by se mohli ocitnout oni sami nebo ověřovací orgán v konfliktu zájmů,
- OCESP a jeho pracovníci nejsou pod vlivem subjektu (včetně jednotlivých osob) jenž je předmětem ověřování
- OCESP a jeho pracovníci neposkytují konzultační služby pro problematiku skleníkových plynů podporující výrok o skleníkových plynech v průběhu 2 let před provedením ověřování.
- Pracovníci OCESP nejsou odměňováni za množství provedených ověřování, nejsou pod vlivem obchodních finančních nebo jiných zájmů, které by mohly ovlivňovat objektivitu ověřovacího orgánu

V případě, že kterýkoli pracovník OCESP zjistí porušení nestrannosti nebo nastane situace, že může k porušení nestrannosti dojít je povinen tuto skutečnost oznámit vedení OCESP, které přijme a dokumentuje příslušné nápravné opatření. (viz kap. 11.4 PK). Tyto informace slouží rovněž jako vstup pro identifikaci rizik nestrannosti.

Pořádání školení a účast jako školitele není pokládáno za konzultační služby pro problematiku skleníkových plynů za předpokladu, že je omezeno na poskytování všeobecných informací, tj. školitel neposkytuje rady vázané na konkrétní organizaci.

V případě, kdy je společnost TESO Ostrava uvedena v monitorovacím plánu (MP), je potřeba dbát na to, aby se stejné osoby managementu nepodílely na protokolu z měření, kontrole technických zpráv a ověřování AST či kalibraci QAL2 a na ověřování množství emisí skleníkových plynů.

OCESP bere v úvahu rizika spojená s poskytováním kompetentní, konzistentní a nestranné validace/ověřování.

Rizika včetně rizik nestrannosti identifikovalo OCESP v dokumentu SD9 – „Řízení rizik a příležitostí“. Dodržování, pravidelné přezkoumávání a dokumentování výše uvedených pravidel představuje plně funkční mechanismus pro zabezpečení dohledu nad nestranností.

OCESP pravidelně přezkoumává analýzu nestrannosti a analýzu rizik v rámci přezkoumání systému managementu, a také pro potřebu kontroly závazku nestrannosti stanovil tříčlennou komisi, která vykonává dohled nad dodržováním požadavků uvedených v kap. 5.3 PK. Tato komise se skládá ze zástupce z řad klientů, ze zástupce vykonávající technickou a poradenskou činnost v průmyslu a manažera kvality TESO Ostrava. Komise se schází pravidelně jednou za rok. V případě vzniku pochybností o dodržování nestrannosti OCESP může být komise svolána i mimořádně pro posouzení konkrétní situace. Vzor záznamu ze zasedání komise je uložen v SD 16.

5.3.7 Pravidla OCESP k přezkoumání a rozhodnutí v rámci validace/ověřování

Nestrannost OCESP v oblasti rozhodování o validaci/ověření je zabezpečena odpovědností a pravomocí vedoucího auditora a nezávislého přezkoumavatele, který o výsledku validace/ověřování rozhoduje na základě přezkoumání všech podkladů dodaných vedoucím auditorem a zákazníkem.

Přezkoumání (kap. 9.6 PK) a rozhodnutí (kap. 9.7 PK) je vždy prováděno jinými pracovníky než těmi, kteří prováděli validaci/ověřování (kap. 9.5 PK).

5.3.8 Potencionální hrozba nestrannosti OCESP (např. přezkoumání sama sebe, familiárnost)

Při poskytování validace a ověřování téhož klienta (provozovatele), posoudí vždy OCESP (ověřovatel) riziko ověřující její nestrannost a přijme opatření ke snížení tohoto rizika. (Součástí řízení rizik nestrannosti“ SD 9 a součástí interního dokumentu „Vyhodnocení přijatelnosti zakázky“).

5.3.9 OCESP nenabízí ani neposkytuje

- jak poradenství, tak validaci/ověřování pro ten stejný výrok od stejného klienta

5.3.10 V případě, kdy vztah mezi orgánem poskytujícím poradenství a OCESP představuje neakceptovatelnou hrozbu nestrannosti

- nesmí OCESP poskytovat validační/ověřovací činnosti klientům, kteří obdrželi konzultaci týkající se stejného výroku. Toto zahrnuje také potenciální klienty, se kterými je OCESP předběžně domluveno

5.3.11 Validační/ověřovací činnosti OCESP nesmí být uváděny na trh ani nabízeny

- ve spojení s činnostmi organizace poskytující poradenské služby

5.3.12 OCESP musí přijmout opatření

- jestliže je informováno (např. prostřednictvím stížnosti) o nevhodných vazbách s jakoukoli poradenskou organizací nebo jejími oznámeními, které uvádějí nebo naznačují, že by validace/ověřování mohly být jednodušší, snazší, rychlejší nebo méně nákladná/nákladné, kdyby byl využit validační/ověřovací orgán, OCESP nesmí uvádět ani naznačovat, že by validace/ověřování mohla/mohlo být jednodušší, snazší, rychlejší nebo méně nákladná/nákladné, kdyby byla využita určitá poradenská organizace.

5.3.13 OCESP musí také přijmout opatření

- v reakci na veškeré hrozby jeho nestrannosti vyplývající z jednání dalších osob, orgánů nebo organizací. To zahrnuje konání i těch orgánů, kterým byly validační/ověřovací činnosti zajištěny externě.